1841. **No. 84.**

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 19 OCTOBER.

BEKENDMAKING.

De aanleg der aardenbaan voor den grooten weg, van af den Straatweg bij de Herberg *de Drie Romers* op *Sneek*, thans zoo verre gevorderd zijnde, dat het gedeelte tusschen het dorp *Deersum* en de stad *Sneek* met werkvolk moet belegd worden, zal de passage met Rijtuigen langs dien weg, van heden af tot nadere bekendmaking gesloten zijn.

Leeuwarden, den 14 October 1841. *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,* VAN SIJTZAMA.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-* en *Roggebrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 15 October 1841, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 10,83.
Van de *Rogge* per last . . . . - 219,00.

Leeuwarden, den 16 October 1841. *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,* VAN SIJTZAMA.

NOTIFICATIE.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden.

Gezien de Resolutie van Z. Exc. den Minister van Financien, van den 20 Augustus 1841, Afdeeling In- en Uitgaande Regten, no. 23, waarbij eenige bepalingen zijn vastgesteld, ter executie van art. 164 der Algemeene Wet van den 26 Augustus 1822 (Staatsblad no. 38), betreffende de binnenlandsche vaste Veer en Marktschippers.

Overwegende dat dien ten gevolge, eenige wijzigingen zijn noodzakelijk geworden, in de bestaande Reglementen voor de Beurtveeren op *Amsterdam*, *Rotterdam*, *Schiedam* en *Haarlem*.

Hebben bepaald hetgeen volgt:

1. Op de adressen zal nauwkeurige vermelding van de merken en nummers en van het soort, de hoeveelheid, het gewigt en de waarde der goederen gedaan worden.
2. Geene adressen alleen luidende *aan de order* zullen mogen worden aangenomen.
3. Alle goederen zullen, op den avond voor het afvaren der beurtschepen, voor Zonnen ondergang, aan boord en de adressen bij den Commissaris moeten zijn bezorgd; — behoudende evenwel de Schipper, die in lading is, het regt om, in enkele gevallen, wanneer de goederen voor den bepaalden tijd, in een Praam of Vaartuig naast deszelfs beurtschip aanwezig zijn en hij, door ongunstig weder, verhinderd wordt om te laden, dezelve, onder goedkeuring van den Commissaris, ook nog na dien tijd in te nemen.

En op dat zulks kome ter kennis van de belanghebbenden, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, alwaar zulks binnen deze Gemeente te geschieden gebruikelijk is.

Leeuwarden, den 18 October 1841. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven, M. S. DE WAL.

BEKENDMAKING

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden, onderrigt zijnde dat zich in deze Gemeente een dolle hond heeft vertoond en gezien de Stedelijke Verordening van den 20 September 1824.

Gelasten bij deze, alle Ingezetenen, om hunne honden, gedurende *zes* weken, in te gaan met heden, vast te leggen en te houden, bij verbeurte, volgens opgemelde Verordening, eener geldboete van *vijftig Cents* tot *drie Nederlandsche Guldens*, zullende daarenboven de honden, die gedurende den voorschreven tijd loosloopende mogten worden gevonden, dadelijk worden gedood.

En ten einde zulks kome ter kennis van een ieder dien het aangaat, zal deze, op de gebruikelijke wijze, worden afgekondigd en aangeplakt, mitsgaders, bij trommelslag worden bekend gemaakt.

Leeuwarden, den 18 October 1841. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* VAN BOELENS.
Ter ordonnantie van dezelven, M. S. DE WAL.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den 14 October.* De *Moniteur* bevat de volgende telegrafische depêches:

„ BAYONNE, den 11 October. Uit Madrid is niets naders. De gewone brievenpost is nog steeds ten achteren. Pampeluna en Bilbao bevonden zich den 9 dezer in denzelfden toestand. *Urbistondo* heeft een ligt gevecht zonder besliste uitkomst met *Iturbide* gehad. Eenige dorpen van Alava, aan gene zijde van den Ebro, hebben zich voor de insurrectie verklaard. De generaal *Alcala* is voortdurend te Tolosa. De kolonel *Fernandez* vereenigt krijgsvolk te Bergara ten voordeele van *O'Donnell*; met zegt dat er reeds 500 man bijeen zijn. In de omstreken van Valcarlos vormen zich benden."

„ BAYONNE, den 12 October. Een manifest van den Regent verklaart, dat de vaan des opstands valschelijk in naam van Koningin *Christina* is ontrold, en geeft te kennen, dat de insurrectie spoedig en krachtdadiglijk zal worden bedwongen.

„ Op den 10 dezer heeft het geschut van de citadel te Pampeluna op de stad gevuurd. Men kent den uitslag niet; men verzekert, dat de forale deputatie van Guipuscoa zich voor *Christina* zal verklaren. Saragossa heeft zich tegen de beweging verklaard. Het 2de regement der garde, hetwelk partij had gekozen voor den opstand, heeft zich onderworpen en is binnen de stad teruggekeerd."

„ BAYONNE, den 12 October. Men schrijft mij uit Passagos, dat de deputatie van Guipuscoa zich naar Bergara bij *Urbistondo* heeft begeven. Men gelooft, dat zulks is om eenen massalen opstand ten voordeele van de Koningin-moeder te bewerken.

„ Portugalette heeft zich voor haar verklaard en Logrono voor *Espartero*. Een provinciaal bataljon van Burgos, door den generaal *Alcala* ontboden, is te Vittoria bij den generaal *Piquero* gebleven.

„ Men verwacht de terugkomst van den generaal *Alcala* te St. Sebastian."

„ BAYONNE, den 13 October. Op den 11 dezer is Pampeluna andermaal opgeëischt geworden. Ten gevolge der weigering van den kapitein-generaal heeft de kanonnade voortgeduurd; waardoor groote schade is veroorzaakt. De Regent heeft Ribero vervangen door den uit Arragon gekomen generaal *Ayerbe*."

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, *den 15 October.* Gisteren middag heeft de waardige Voorzitter van de Nederlandsche Handel-Maatschappij, de heer *van der Houven*, ten gevolge der menigvuldige hiertoe bij denzelven gedane aanzoeken, ter beurse verklaard, in deze zijne betrekking tot op ultimo December 1842 te zullen verblijven. Dit besluit heeft hier eenen zoo aangenamen indruk op den geheelen handel gemaakt, dat heden als een eereblijk aan den bekwamen en achtingswaardigen president, alle de schepen in de Ooster- en Wester-Dokken liggende, hunne vlaggen lieten waaijen.

Van den 16den. Men verneemt, dat het Z. M. behaagd heeft, de HH. Mr. *F. A. van Hall* en Mr. *S. P. Lipman*, alhier, te benoemen tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw.

Het heeft Z. K. H. den Prins van Oranje behaagd, in te teekenen op het *Musée Litteraire*, uitgegeven wordende bij den Boekhandelaar en Boekdrukker *R. van Wijk, Anths. Zoon*, te Zwartsluis.

Van den Helder schrijft men van den 8 dezer:

Met het begin dezer maand is de alhier van Gouvernements wege gevestigde stoomsleepdienst overgegaan aan eene particuliere te Amsterdam gevestigde reederij, onder directie van den heer *P. van Vlissingen*, en is daartoe eene tweede nieuwe stoomboot, bij het thans aanwezig stoomvaartuig *de Noord-Holland*, alhier aangekomen.

De thans in de haven van het Nieuwe Diep liggende oorlogsvloot kan men zeggen de grootste te zijn, die sedert langen tijd in eene onzer zeehavens is vereenigd geweest; deze schepen zijn, behalve het thans buiten dienst gestelde fregat *de Rupel*, de volgende: de fregatten *de Sambre*, kapitein ter zee *van Straten*, *de Maas*, kapitein ter zee *van Maren* en *de Palembang*, kapitein-luitenant *Freudenberg*; de korvetten *de Juno*, kapitein-luitenant *Klein*, *de Amphitrite*, kapitein ter zee *Tengbergen*; de brik *de Zwaluw*, kapitein-luitenant *Enslie*; het transportschip *Dordrecht*, kapitein-luitenant *van der Hart*; het oorlogsstoomschip *Etna*, kapitein-luitenant *van Franck*, en twee kanonneerbooten.

De beroemde heelkundige, dr. *J. Logger*, consulerend chirurgijn van Z. M. den Koning enz., is den 12 dezer in den ouderdom van bijna twee en tachtig jaren, te Leiden overleden.

ARNHEM, *den 15 October.* Gisteren is op het paleis van het Loo aangekomen de baron *van Doorn*, vice-president van den Raad van State, met eenen bijzonderen last des Konings aan Hoogstdeszelfs doorluchtigen vader. De conferentie tusschen Koning *Frederik Willem* en den baron heeft onderscheidene uren geduurd. Men verzekert dat ten gevolge van dit onderhoud, Koning *Willem Frederik* zou hebben afgezien van zijn voornemen, om naar de residentie te komen, of, bijaldien Hoogstdezelve toch voor korten tijd derwaarts mogt vertrekken, zich alsdan door de Gravin niet te doen vergezellen, zullende in dat geval de Gravin hetzij op het Loo, hetzij bij haren broeder den baron *de Smet*, te Kleef blijven, om vervolgens met haren Koninklijken Gemaal, na diens terugkomst, onmiddellijk de reis naar Berlijn weder te aanvaarden.

GRONINGEN, *den 14 October.* Heden heeft de hooggeleerde heer J. BAART DE LA FAILLE het Rectoraat dezer Hoogeschool overgedragen aan den hoogleeraar J. W. ERMERINS, met het houden eener plegtige redevoering: zijnde eene *disquisitio num generi humano major vitae cultus sit causa perpetuo increscentis debilitatis et degenerationis tam corporis quam mentis; — an vero genus humanum per ipsum illum cultum huc usque progressum fuerit, et inposterum ulterius sit progressurum.* Dit is: *een onderzoek of de grootere beschaving van het menschelijk geslacht de oorzaak zij van gedurig toenemende verzwakking en ontaarding naar ziel en ligchaam, dan of hetzelve door die beschaving gedurig meer is vooruitgegaan en nog verder vooruitgaan zal.*

De gouden medailles voor de bekroonde prijsverhandelingen werden hierna, met eene gepaste toespraak, aan derzelver schrijvers uitgereikt, namelijk: wegens de faculteit der *Natuur- en Wiskundige Wetenschappen*, aan den heer L. A. COHEN, *Student aan de Groninger Hoogeschool* en *Medicinae Doctor* alhier, wegens de beantwoording der vraag naar een *onderzoek nopens het Geologisch verschil tusschen de uit zee en rivieren aangeslijkte gronden, benevens eene bepaling van de grenzen beider formatien in ons Vaderland*; wegens de *Godgeleerde* faculteit, aan den heer J. BOELES, *Kandidaat in de Bespiegelende Wijsbegeerte en fraaije Letteren en in de Godgeleerdheid aan onze Hoogeschool*, wegens de beantwoording der vraag, handelende over de *Mysteriën in de Christelijke Godsdienst*; terwijl een loffelijk getuigschrift aan den heer A. DIEMONT, *Kandidaat in de Godgeleerdheid* alhier, wiens beantwoording van deze Theologische prijsvraag loffelijke vermelding was waardig gekeurd, werd ter hand gesteld. Wegens de faculteit der *Bespiegelende Wijsbegeerte en fraaije Letteren*, werd aan den heer M. DE VRIES, *Kandidaat in de Letteren aan de Hoogeschool te Leiden*, wegens de beantwoording der vraag over POLYBIUS, als *Pragmatisch Geschiedschrijver*, in vergelijking met de vroegere *Grieksche Historici*, de medaille uitgereikt. Aan den heer G. L. JANSMA VAN DER PLOEG, *Student in de Regten* en *Kandidaat in de Letteren aan onze Hoogeschool*, heeft de gouden medaille niet kunnen worden uitgereikt, voor de beantwoording der Philosophische prijsvraag over *de begrippen van tijd en ruimte, als vormen der zinnelijkheid, volgens de Critische Wijsbegeerte*, welke hem door diezelfde faculteit was toegewezen, daar de schrijver nog geene volle twee jaren student was geweest bij het uitschrijven der prijsvraag, en hij derhalve, volgens de wet, geene aanspraak op bekrooning konde maken. Van den overigens welgeslaagden arbeid diens jongelings is met lof gewaagd.

Tot Secretaris van den Akademischen Senaat is benoemd de hoogleeraar Mr. TH. VAN SWINDEREN.

De heeren studenten houden heden avond eene serenade bij fakkellicht.

REDEVOERING, *uitgesproken door den Heer* Mr. N. VAN HELOMA, *in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van den 14 September jl., houdende Instructie voor de Algemeene Rekenkamer.*

EDEL MOGENDE HEEREN!

De behandeling van financiële aangelegenheden is altijd zeer belangrijk, maar bij de bestaande omstandigheden en een terugzigt op datgene wat in de laatst afgeloopene jaren is gebeurd, verdient dat onderwerp thans onze hoogste belangstelling. De financien toch zijn de groote spil waarop alles draait, en van welke het bestaan van ieder staatsbestuur kan geacht worden afhankelijk te zijn. Alle grondwettige regeringsvormen vestigden dan ook hierop eene bijzondere aandacht, door het vaststellen van bepalingen, dienstig om een rigtig beheer der financien in te voeren en te onderhouden.

Algemeene Rekenkamers werden ingesteld, die dan ook, in naam en inrigting onderling verschillende, nogtans allen het groote doel moesten treffen, om, volgens goede instructien, met een scherpziend en nauwlettend oog 's Rijks ontvangsten en uitgaven na te gaan.

Bij de beschouwing hiervan wierp ik een blik in de geschiedrollen van het vaderland, en ontwaarde dat de instelling eener generaliteits Rekenkamer hier te lande haar bestaan ontleend had „ aan de vele abuisen die in het stuk van de finan- „ tien, tot merkelijke ondienst van het land, werden gecauseerd," zijnde dit eene uitdrukking van den heer *Lieuwe van Aitzema*, in zijn werk *de Nederlandsche Vreedehandel.* Voorzien van eene instructie die later in 1622 en 1651 werd geampliëerd, voldeed deze instelling aan haar doel, en in der daad die instructien, ofschoon uit weinige artikelen bestaande, waren nogtans goed, geschikt voor den tijd, en bevatten menige goede bepaling die ook thans nog konde worden opgenomen.

Meer dan twee eeuwen verliepen er intusschen, onderscheidene instructien en wetten van die instellingen, thans Algemeene Rekenkamer, volgden elkander gedurig op, en onwillekeurig vroeg ik mij zelven: of tijd en ondervinding verbeteringen in dien tak van wetgeving hadden daargesteld? Doch Edel Mogende Heeren! ik bespeurde zulks niet, maar merkte veeleer op dat er een teruggang plaats vond, die aan dat staats-ligchaam niet haar bestaan, maar alle veerkracht en en leven had ontroofd.

Kan deze stelling immer worden ontkend, wanneer wij de laatste instructien van 1820 ten voorbeelde aanhalen? Dezelve was immers niet voldoende om een goed en rigtig beheer der financien te verzekeren.

Kan deze stelling immer worden ontkend, wanneer wij de treurige ondervinding der laatst verloopene jaren raadplegen? Het bestaan van dat staatsligchaam was immers een hersenschim, hare wetenschap in de financien gering, want aan hare kennis werden alle die millioenen schats onttrokken, die in 's rijks schatkist moesten vloeijen, doch dezelve niet bereikten, maar eerder werden uitgegeven tot dekking van raadselachtige, dikwijls aan ons onbekende en op geene wettelijke bepalingen gegronde, uitgaven.

Thans Edel Mogende Heeren! wordt door de Regering aan ons een nieuw ontwerp van wet, houdende instructie voor de Algemeene Rekenkamer, aangeboden en thans zullen wij moeten beslissen of die instructie voldoende is om aan dat staatsligchaam een nieuw leven en meerdere veerkracht te schenken, welke beiden hetzelve zoo zeer noodig heeft, om aan deszelfs roeping getrouw te kunnen beantwoorden. Aan ons is thans die belangrijke taak opgedragen, en zoo immer, moet nu vooral een vrij en onafhankelijk gevoel onze stem regelen, want wij moeten zorgen dat het penningske van den dagloonner, zoowel als het goud van den meervermogende, afgezonderd om aan den staat te worden opgebragt, zoo mede alle andere aan het rijk toebehoorende gelden, werkelijk in 's Rijks schat-

kist vloeijen en daar niet weder worden uitgehaald dan tot bekende nuttige en noodzakelijke doeleinden, gegrond op wettelijke bepalingen.

Aldus geheel doordrongen van het gewigt van dit allerbelangrijkst onderwerp, werd dan ook het ontwerp van wet met de meeste naauwkeurigheid door mij gelezen en onderzocht, en viel mijne beoordeeling niet ten gunste van hetzelve uit, om dat daarin bepalingen voorkomen, die ik in de afdeeling, waartoe ik behoorde, niet konde goedkeuren en hiertoe nog niet kan besluiten, na alle inlichtingen des wege van de Regering ontvangen; bepalingen, die ik van zoodanig gewigt en belang beschouw, dat ik daaraan het goede moet opofferen, hetwelk niet te ontkennen is, dat ook in het ontwerp wordt gevonden.

Vele mijner bedenkingen zijn in de processen-verbaal der afdeelingen en in het verslag der centrale afdeeling volkomen uiteen gezet en reeds door geachte sprekers bij deze discussien zoo volledig toegelicht, dat ik in der daad in herhalingen zoude vallen, wanneer ik die bedenkingen nog verder in het breede wilde ontwikkelen. In weinige woorden zal ik dezelve opgeven, omdat ik de redenen wilde doen kennen, die mij nopen om mijne stem tegen het in behandeling zijnde wetsontwerp uit te brengen.

In het tweede hoofdstuk, contrôle op de ontvangsten, moeten toch, en dit ligt in den aard der zaak, zonder omwegen opgenomen zijn, alle die ontvangsten, geene daarvan uitgezonderd, welke aan het rijk toebehooren, en moest van die gelden, de verantwoording geschieden door landscomptabelen alleen. Zal dit nu alzoo voor het vervolg het geval zijn? Ik geloof zulks niet. Artikel 21 zegt wel, dat van alle andere ontvangsten, voor het rijk gedaan, maandelijks behoorlijke staten aan de Kamer worden overgelegd door de hoofden der departementen van algemeen bestuur; maar uit de memorie van antwoorden op dat zelfde artikel, blijkt tevens, dat er nog daarenboven ontvangsten van anderen aard zijn, die bij den rijks-kassier en zijne agenten plaats hebben. Deze laatsten nu kunnen, volgens die zelfde memorie, in geene onmiddellijke betrekking met de Rekenkamer worden gebragt, maar zijn alleen verantwoordelijk aan hunnen principaal, den rijks-kassier, die ten aanzien van alle beheer aan het rijk rekenpligtig zoude zijn, en deze is tevens minister van Finantien,

Geene zucht heeft mij overmeesterd om alles te wantrouwen wat van het oogenblik is. Neen, Edel Mogende Heeren! hiervoor bestaan geene redenen hoegenaamd, maar met voorzigtigheid te handelen, niet alleen het *heden* in aanmerking te nemen, maar ook een blik in de toekomst te werpen, dit is gepast, dit is pligt. De ondervinding van vroegere dagen moeten wij raadplegen bij de behandeling van wetten, die voor de toekomst moeten werken, en dan, Edel Mogende Heeren! moet ik ronduit verklaren, dat die verwikkelingen waarin de ontvangsten andermaal worden gebragt, geenszins eenvoudigheid en een goed toezigt in het beheer der geldmiddelen zullen brengen, en geene genoegzame zekerheid zullen opleveren. Wij moeten dit trachten te voorkomen, en hiervoor bestaat, mijnes inziens, geen ander middel dan afschaffing van het thans bestaande, namelijk van den rijks-kassier, agenten en administrateurs, enz., enz.; terugkeer tot het hier vroeger te lande bestaan hebbende, de aanstelling namelijk van eenen ontvanger-generaal en subalterne ontvangers in de provincien. Dan zal bij de invoering der onderhavige wet, al dadelijk de administratie van 's rijks kas, van het ministerie van finantien worden afgescheiden; dan zouden alle deze nieuw aangestelde ambtenaren als rekenpligtigen aan den lande moeten optreden, en hunne ontvangsten zouden op dezelfde wijze moeten wotden verantwoord, als die der andere rekenpligtigen, bij art. 19 bedoeld; welk artikel mijne goedkeuring meer zoude wegdragen, wanneer hetzelve het voorschift bevatte dat alle de ontvangers zonder onderscheid zich in eene onmiddellijke aanraking met de rekenkamer stelden, door het opzenden ook aan haar van maandstaten, die na den afloop van het jaar werden geverifieerd door eenen algemeenen provincialen staat, verzameld door die autoriteit die met de opmaking daarvan is belast, door opgaven der hoofden van algemeen bestuur, en door eene verrekening met den ontvanger-generaal.

Wanneer men dezen weg inslaat, dan geloof ik, dat men alle noodelooze complicatien afsnijdt en meer tot vereenvoudiging terugkeert; dan kan het tweede hoofdstuk met regt het opschrift van contrôle op de ontvangsten dragen, want geen ontvang, hoe gering en van welken aard ook, zal alsdan kunnen plaats hebben, dan bij rekenpligtigen aan den lande; dan zullen wij het goede voorbeeld onzer voorvaderen volgen, die bij de instelling der generaliteits-rekenkamer, en bij het opmaken eener instructie voor dezelve, tevens eene andere voegden voor den ontvanger-generaal en subalterne ontvangers; een voorbeeld, hetwelk ik des te gereeder aanhale, omdat daarin zoo veel nuttigs is te vinden; dan eindelijk, zal er geene afwijking van art. 200 der grondwet plaats hebben, waarin onder anderen uitdrukkelijk bepaald wordt, dat de algemeene rekenkamer behoorlijke rekening en verantwoording zal vorderen van alle bijzondere lands comptabelen en anderen.

Wordt alzoo door eene juiste en naauwkeurige kennisneming van alle rijks-ontvangsten, bij de algemeene rekenkamer een vaste grondslag daargesteld, om een rigtig finantieel beheer daarop te vestigen, niet minder moet daartoe medewerken de volstrekte bekendheid, welke dat staatsligchaam moet bezitten van alle uitgaven, ten laste van het rijk gedaan; en Edel Mogende Heeren! welke beschouwingen dan ook de regering ten deze moge hebben voorgebragt, volkomen deel ik in het gevoelen van U Edel Mogenden, die geene betalingen, van welken aard ook, toelaten, zonder het visa der rekenkamer, dewijl dit het eenig middel zal zijn, om tot de overtuiging te geraken, dat geene betalingen kunnen worden gedaan, welke niet later tot de kennisneming der rekenkamer zullen moeten komen. In de processen-verbaal der afdeelingen, zoo mede in het algemeen verslag der centrale afdeeling, is dit onderwerp duidelijk uit een gezet, en ik aarzel dus niet ronduit te verklaren, dat ook mijne gevoelens daarin volkomen zijn uitgedrukt, even zoo als zulks ook het geval is met de ontvangsten uit onze Oost-Indische bezittingen afkomstig, voor zoo verre die ontvangsten hier lande worden gedaan. De kennisneming daarvan aan de rekenkamer te onttrekken, kan wederom in opvolgende tijden tot de treurige gevolgen leiden, dat het batig slot, beschikbaar ten behoeve van het moederland, de hoop en het plegtanker in onze benarde finantiële omstandigheden, aanmerkelijk worde verminderd, doordien uitgaven uit de koloniale kas kunnen worden gedaan, geheel vreemd aan de kolonien.

Het zijn de aanmerkingen betrekkelijk de contrôle op de ontvangsten en uitgaven, die mij vooral tot het besluit deden komen eene afkeurende stem aan het wetsontwerp te geven; maar ik word daartoe tevens gedrongen door de bepalingen vervat in de art. 1, 2, 8, 14 en 30, waarin veranderingen en wijzigingen door ons zijn voorgedragen, doch waarin de regering niet heeft kunnen toegeven, evenmin als aan den wensch door vele leden geuit, ter verkrijging eener rekenwet. Bij de beraadslagingen over dusdanige wet van rekening in de afdeeling waartoe ik de eer had te behooren, verklaarde ik mij niet tegen dezelve; want ik meende het nut en de noodzakelijkheid daarvan in te zien; terwijl art. 126 der grondwet dit mijn gevoelen niet scheen te beperken of in den weg te staan.

De regering noemt dezen wensch strijdig met de bepalingen van het zoo evengenoemde artikel, doch ik verklaar ronduit dien strijd niet te kunnen zien; de rekening der ontvangsten en uitgaven wordt door de rekenkamer afgesloten en aan de Staten-Generaal medegedeeld; dit is de eenvoudige letter der grondwet, en ofschoon dan nu ook in die letter niet regtstreeks het gebod is opgenomen, dat bij eene wet de rekening zoude worden vastgesteld, zoo treft men ook regtstreeks geen verbod daartegen aan. Integendeel, de geest der wet in overeenstemming met de letter raadplegende, kan ik of mag ik niet aan de woorden „afsluiten" en „vaststellen" dezelfde beteekenis hechten. Neen, Edel Mogende Heeren, ik moet bij het eenmaal door mij omhelsde gevoelen blijven volharden, dat de rekenkamer de rekening der ontvangsten en uitgaven jaarlijks sluit, of zoo als de grondwet zegt afsluit, en die alzoo afgeslotene rekeningen aan de Staten-Generaal mededeelt; niet om onder het stof van het archief begraven te worden, maar om in het belang van het land en het belang der regering bij eene wet te worden vastgesteld."

REDEVOERING, *uitgesproken door den Heer* Mr. N. VAN HELOMA, *in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van den 7 October jl., houdende algemeene beschouwing van de tweejarige Begrootingswetten.*

EDEL MOGENDE HEEREN!

Bij de beoordeeling van de zoo belangrijke Wetsontwerpen, de finantien van den Staat betteffende, kwam mij het merkwaardige gezegde van *Montesquieu*, in zijn Esprit des Lois, voor den geest: *Pour bien fixer les revenus de l'état, il faut avoir égard et aux necessités de l'état et aux necessités des citoyens.* — Ik vermeende dit gezegde op de onderwerpelijke zaak te moeten toepassen en de waarheid daarvan aan dezelve te kunnen toetsen. — Ruim 71 millioenen guldens moeten voor ieder der twee volgende jaren 1842 en 1843 het inkomen van den Staat uitmaken, en doet zich hier de vraag voor, of deze sommen tot zulk een hoog cijfer opgevoerd, als noodzakelijk blijvende moeten worden beschouwd, om in de behoeften van den Staat te voorzien, of dezelven noodig zijn voor de rust, voor de veiligheid en voor de welvaart der ingezetenen, die bij het behouden van den Staat het hoogste belang hebben.

Ronduit moet ik verklaren, Edel Mog. Heeren! dat ik mij op deze vraag geen bevredigend antwoord heb kunnen geven. — Ik zal mij niet in beschouwingen omtrent de bijzondere onderdeelen der begrooting van staatsuitgaven begeven, neen, mijne aanmerkingen zijn algemeen. — De staatsuitgaven zijn te hoog, terwijl de middelen om daarin te voorzien, naar evenredigheid dier uitgaven tot een bedrag zijn opgevoerd, welke geene verdere verhooging meer gedoogt.

Wij leven thans in een' staat van vrede. — De bronnen van onze welvaart beginnen rijkelijker, dan vroeger, te vloeijen, en hieraan moet dan ook misschien gedeeltelijk worden toegeschreven, de gereede opbrengst, laat ons zulks niet ontkennen, der zware belastingen, die de ingezetenen zijn opgelegd te dragen.

Maar Edel Mog. Heeren! wat zal het zijn indien buitengewone rampen, stormen, overstroomingen, onvruchtbaarheid, enz. enz. ons mogten treffen? als bij wien onzer zijn de treurige gebeurtenissen van het jaar 1825 en eenige der daarop gevolgde jaargangen, reeds uit het geheugen gewischt? — Wat zal het zijn indien buitengewone omstandigheden, de bronnen van onze min of meer opkomende welvaart weder doen opdroogen? Wat zal het zijn, hetwelk God verhoede, indien een oorlog deze thans vreedzame gewesten teisterde? — Een angstig gevoel moet ons overmeesteren, wanneer wij hierover ernstig nadenken en tevens het oog op onzen schuldenlast vestigen, die sedert 1830 zoo zeer is vermeerderd en toegenomen! Wat zal het eindelijk zijn, indien onze Oost-Indische bezittingen, waarop thans grootendeels onze hoop gevestigd is, tegen aller verwachting, mindere of geene voordeelen aan het Moederland opleverden?

Dit alles nu te zamen genomen, ik kan zulks niet ontveinzen, verwekt bij mij den onaangenamen indruk, dat ik den toestand van ons Vaderland, in deze oogenblikken niet zoo gunstig en verblijdend kan beschouwen, als ik zoo gaarne wenschte; doch dit alles verleent mij tevens kracht, en doet mij niet schromen om door eene rondborstige openlegging mijner denkwijze mede te werken, tot het verkrijgen van eene zoo mogelijk blijdere toekomst, zoo wel voor den Vorst, die hoog in onze schatting staat aangeteekend, als voor ons ingezetenen van Nederland; — Ja dit alles verlevendigt bij mij de hoop, dat de Regering 's Lands finantiëlen toestand en de hevige schokken die daaruit kunnen ontstaan in ernstige overweging nemende, het tijdstip zal moeten doen geboren worden, waarin de begrooting van uitgaven tot dat cijfer zal worden teruggebragt, hetwelk, om met *Montesquieu* te spreken zal voldoen *aux necessités de l'état et aux necessités des citoyens.*

Het is evenwel niet mogelijk dit doel te bereiken, wanneer het zoo hoog opgevoerde cijfer van 71 millioenen, alleen door geringe en soms beuzelachtige bezuinigingen op deze of gene hoofdstukken zal worden verminderd; er zijn meer afdoende maatregelen noodig, maatregelen waardoor het geschokte vertrouwen zal kunnen worden hersteld en die zich onder meerderen zouden kunnen bepalen in:

Eene korting op de tractementen, maar vooral op de pensioenen, toelagen en wachtgelden, van welke laatsten zelfs velen kunnen en behoorden te vervallen: — met dit onderscheid evenwel dat deze korting niet zoo zeer zal drukken op den gering bezoldigden ambtenaar of gepensioneerde, maar op hem die eene ruimere jaarwedde geniet of met een aanzienlijk pensioen is begiftigd.

Vereenvoudiging in het thans zoo omslagtige raderwerk van alle takken van bestuur.

Afschaffing van centralisatie, *welke*, volgens den kundigen Mr. *Daam Fockema*, in zijne proeven betrekkelijk de staatshuishouding in Nederland, *door albemoeijing de lagere magten en bijzondere inrigting willende besturen, het werk vermeerdert en daardoor het getal van Bureaux alsmede het personeel van ambtenaren en bedienden. — Hare beperking strekt tot besparing van tijd en van uitgaven in eenen algemeenen zin.*

Eene spaarzame beperking van alle Bureau-onkosten, door middel van aanbestedingen.

Bijzondere en evenredige verminderingen in de opeenstapeling van lucratieve posten.

De zoo zeer gewenschte bezuinigingen bij ieder Departement van algemeen bestuur waardoor op ieder hoofdstuk der begrooting niet anders zal worden aangebragt, dan wat in de daad nuttig en hoogstnoodzakelijk zal zijn.

Dit zijn, Edel Mog. Heeren! mijne bedenkingen, die ik bij de ernstige overweging der Begrootingswetten op den voorgrond plaatste, met het doel om te onderzoeken of werkelijk zoodanige verbeteringen en bezuinigingen in de aan ons aangebodene wetsontwerpen, het zij geheel of slechts gedeeltelijk waren opgenomen. — Weinig vond ik evenwel mijne wenschen bevredigd. — Nogtans moeten de zoo hoogst noodige bezuinigingen in alle deelen worden ingevoerd. — Het tijdstip waarin wij leven en andere dringende omstandigheden, zijn zoo vele waarschuwing, die eene opvolging daarvan gebiedend noodzakelijk maken. — Een vaste en bepaalde wil moet evenwel hiertoe medewerken, en deze zal *dan* geboren worden, wanneer eensgezindheid en eene overeenstemming in denkbeelden en gevoelen en bedoelingen tusschen 's Konings Ministers in dezen zal heerschen. — Zal overigens de Regering klem en kracht bezitten; zullen alle de dierbare aangelegenheden van het Vaderland naar waarde en op de best mogelijke wijze worden behartigd, ook *dan* is het bestaan van die eensgezindheid, die overeenstemming, van het hoogste belang en gewigt.

Deze overwegingen en denkbeelden, die ik zoo kort mogelijk te zamen voegde, ten einde deze discussien niet langer als noodig is te rekken, hebben mij nu als van zelve tot het besluit geleid, om mijne stem tegen *alle* of tegen *sommige* hoofdstukken der begrooting van uitgaven uit te brengen. — Zonder aangebragte verbeteringen zie ik daarenboven ongaarne voor twee jaren vastgesteld, de uitgaven zoo als die thans zijn voorgedragen, en ook diezelfde bedenking bestaat bij mij tegen de middelen welke aangewend moeten worden tot dekking der uitgaven. Ik zal overigens niet weder het woord ter bestrijding van die middelen opvatten, dewijl ik dezelfde argumenten zoude moeten bezigen, die ik reeds aanvoerde bij de discussien over de begrootingen voor dezen jare, en het daarenboven mijn verlangen is niet telkens in herhalingen te vallen.

REDEVOERING, *uitgesproken door den Heer* Mr. N. VAN HELOMA, *in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, van den 9 October 1841, over het 9de Hoofdstuk der Begrooting van Uitgaven, zijnde Finantien.*

EDEL MOGENDE HEEREN!

Het was mijn voornemen niet geweest om thans nog het woord te voeren, na dat ik in mijne rede bij de beraadslaging over deze tweejarige Begrooting gehouden, verklaard had zulks niet te zullen doen, maar ik werd hiertoe gedrongen, uit hoofde het hoofdstuk hetwelk wij thans behandelen, uit drie onderdeelen bestaat, waarvan één de reden zal opleveren dat ik mij tegen het geheele hoofdstuk zal moeten verklaren.

Deze onderdeelen zijn:

a. De nationale schuld.

b. De pensioenen en afloopende betalingen.

c. De kosten van het Departement en verdere daaronder behoorende administratien.

Wat nu het eerste onderdeel betreft, hierop heb ik, en dit spreekt wel van zelve, geene bijzondere aanmerkingen. Ook het andere, de kosten van het Departement betreffende, leveren bij mij geene bedenkingen op, want ik zag dat daarin werkelijk bezuinigingen plaats hadden.

Ik schroom niet Edel Mog. Heeren om dan, wanneer bedenkingen of zwarigheden tegen deze of gene wetsontwerpen bestaan, dezelve met vrijmoedigheid open te leggen. — Ik schroom niet om aan deze of gene wetsontwerpen mijne stem te weigeren, wanneer mijn gedane eed als volksvertegenwoordiger mij daartoe eene heilige verpligting oplegt, maar ik moet ook even zoo zeer de waarheid hulde doen, en dit is ook pligtmatig, om, wanneer verbeteringen worden daargesteld, dezelven niet voorbij te zien; en hieraan zal ik voldoen, door te verklaren dat er bij het Departement, waarover ik thans spreke, waarlijk gewigtige bezuinigingen in de administratie zijn ingevoerd, en dat dus aan mijn vertrouwen is beantwoord, hetwelk ik in het voorledene jaar in zijn Excellentie den Minister van Finantien stelde, toen ik aanvoerde dat Zijne Excellentie nog slechts korten tijd aan het hoofd der Finantien was geplaatst, en men dus aan Z. E. een votum van vertrouwen moest schenken.

Het is waar een heirleger van Finantiële ambtenaren overstroomt als het ware nog onze provincien, maar dit is mijns inziens grootelijks toe te schrijven aan het belastingstelsel hetwelk thans nog bestaat. — Des niettegenstaande zijn er hier en daar nog al bezuinigingen, wat het personeel aanbetreft, ingevoerd, maar dit is mijn verlangen, en hierop dringe ik ten sterksten aan, dat, wanneer eenmaal dat belastingstelsel zal worden herzien, en ook nog zelfs reeds vroeger onder het bestaande, de Minister niet in gebreke blijve het getal ambtenaren aanmerkelijk te verminderen.

Thans nog één woord over de pensioenen, het 3de onderdeel van het Hoofdstuk. — Ik kan hierin evenwel kort zijn, want mijn geacht ambtgenoot uit Lei-

den, heeft met klem en kracht van redenen hierover in het breede uitgeweid; ging ik, wanneer ik niet in herhalingen wilde vallen, verder, dan zoude ik woorden kunnen uiten die hard in de ooren van velen zouden klinken; ik zoude misschien minder kiesche uitdrukkingen bezigen. — Daarom zal ik niet verder gaan, maar verklaar hiermede nogmaals, dat ik uit hoofde der pensioenen tegen het geheele hoofdstuk zal stemmen.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART te HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 10 October de kofschepen *de Broeders*, kapt. H. G. Pott, van Droback en *Jacobina Barbara*, kapt. K. Z. Schut, van Liverpool. — Den 11 dito de kofschepen *de jonge Hendrik*, kapt. B. H. Plukker, van Droback en *Triton*, kapt. H. H. Bakker, van Oostrisoer. — Den 12 dito het kofschip *drie Gezusters*, kapt. P. P. Dijkstra, van Christiaansand. — Den 13 dito de kofschepen *Martha Alida*, kapt. K. H. Plukker, van Hartlepool en *Margaretha*, kapt. K. F. Harding, van Holmstrand. — Den 16 dito het schonerschip *Fame*, kapt. W. Lester, van Londen.

Uitgezeild: Den 11 October het kofschip *Hendrik*, kapt. J. A. Keun, naar Schotland. — Den 12 dito het kofschip *jonge Johan van Letten*, kapt. J. U. Jansen, naar Noorwegen. — Den 14 dito de schonerschepen *Monarch*, kapt. Jos Manning en *Northam*, kapt. T. Botsen, beide naar Londen.

*** Getrouwd:
Balk, den 10 October 1841. JAN BRANDSMA Wz., *van de Lemmer*, en GERBRIG A. TROMP.

*** Getrouwd:
Sneek, den 14 October 1841. W. H. VISSER, en A. VAN DRIESSEN.

*** Ondertrouwd:
Amsterdam, den 14 October 1841. ANDRIES HENDRIK BROENS, en ALIDA MARIA LANGE.
Eenige kennisgeving.

*** Ondertrouwd:
J. OOSTERHOFF Wz., Weduwnaar van A. Proost, en A. HESSLING, Weduwe van W. O. Gorter.
Leeuwarden, den 17 October 1841.

*** Heden zijn ondertrouwd:
Baard, den 18 October 1841. F. J. TINGA, *van Baard*, en T. G. SEFFER, *van Rien*.
Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

HARLINGEN, den 13 October 1841. Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig van eene Dochter CORNELIA LEDEBOER, geliefde Echtgenoote van DOUWE J. ZEILMAKER.
Eenige kennisgeving.

*** Heden werden door Gods goedheid de banden geslaakt en mijne dierbare Gade LISKJEN W. VELDHUIS werd eene blijde Moeder van eene welgeschapene Dochter.
IJlst, den 13 October 1841. JELLE J. CROLES.

*** Heden morgen verloste van eenen welgeschapen doch dooden Zoon, mijne geliefde Echtgenoote M. J. van MARCKE.
Leeuwarden, den 14 October 1841. L. KUFFERATH.

*** Heden beviel mijne geliefde Huisvrouw BAUKJE PIETERS BLANKSMA, zeer voorspoedig van een' welgeschapen Zoon.
AIZO LIJCKLAMA à NIJEHOLT.
Twee draijen bij Franeker, den 14 October 1841.
Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Heden overleed na eene langdurige ongesteldheid, mijn geliefde Echtgenoot JAN L. FABER, in den ouderdom van ruim 68 jaren.
Harlingen, den 10 October 1841. M. J. FELON, Wed. Jan L. Faber.

*** Heden avond overleed tot bittere droefheid van mij en mijne Kinderen, mijne dierbare Echtgenoote A. R. FABER, in den ouderdom van ruim zeven en veertig jaren.
Wolvega, den 14 October 1841. D. van WAGENINGEN, *Gepensioneerd Kapitein.*

*** Heden overleed tot mijne bittere droefheid, mijn eenigste Zoon HENDRIK PIETERS BRAAM, in den ouderdom van 20 jaren en 6 maanden. Ieder die den Overledene gekend heeft, kan met mij gevoelen wat ik in hem verlies. HINKE HESLINGA,
Sneek, den 15 October 1841. Wed. P. Braam.

*** Heden overleed ons jongste Zoontje, slechts 13 weken oud.
Tzum, den 15 October 1841. J. F. MEIJER, *Rijks Ontvanger.* J. WILHELMIJ.

De BOTER te Leeuwarden, den 15 October 1841, *f* 36,50 à *f* 39,00.
GROVE KAAS *f* 17,50 à *f* 22,50.
BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw.*
LEEUWARDEN, Vrijdag den 15 October 1841: Puik Boter *f* 39,00.

PRIJS-COURANT der EFFECTEN.

Amsterdam, den 16 October 1841.

Nederland				Gebl.
Werk. Schuld	2½ pCt.	51 3/16	51 5/16	51¼
Dito dito.....	5 „	99¾		
Rest. Uitg. dito......				
Kansbilletten		25⅛		
Amortis. Synd.	4½ pCt.	91¼	91⅜	91 5/16
Dito dito	3½ „			
Handel-Maats.	4½ „	155	155⅛	
O. I. Leening	5 „	97¼	97⅜	97 5/16
Rijn Spoorw				
Haarl. Spoorw.........		80		
Rott. dito				
Haarl. Meer ...	5 pCt.			
Spanje.				
L. bij *Ard.* van 85 £	5 pCt.	17	17 3/16	17⅛
Ardoins Coupon...		17¾		
Passive..........				

Rusland.		Gebl.
1798, 1816....	5 pCt	105⅛
1828, 1829....	5 „	
1831, 1833....	5 „	98 7/16
Dito bij *Hope*..	4 „	86⅝
Inschrijv. Assig	6 „	
Certifi. dito ...	6 „	68¾
Amerika	6 „	
Dito	5 „	
Polen.		
Aand. met Lot. fl. 500		
Oostenrijk.		
Metaliek......	5 pCt.	105¾
Dito	2½ „	54½
W.-B. bij *G. & Co*	5 „	
Brazilie.		
Obl. te Lond.	5 pCt.	58¾

Columb. 2de van 100 £ 12 11/16; N. Mex. 5 pCt. van 100 £ 23¼; Peru 6 pCt. van 100 £ 9¼ ex div.; Bl. Gr. van 100 £ 8½; Kl. Coup. *f* 1⅜.

Ten gevolge van de verbeterde notering der Londensche beurs van jl. Woensdag, was ook hier de stemming in onze binnenlandsche fondsen wederom iets gunstiger, en zonder dat daarin de omzet belangrijk was, vertoonden zich in alle soorten koopers tot iets verhoogde prijzen.

In Spaansche heeft zich daarentegen het aanzien iets minder gunstig gesteld. Even als te Parijs en te Antwerpen heeft zich ook hier de prijs niet kunnen handhaven, en onderscheiden verkoopen hebben denzelven circa ¼ pCt. doen achteruitgaan.

AANMERKING.

De aangekondigde Veiling van de LIJNBAAN de Haan, te Workum, zal geen plaats hebben, uithoofde dezelve uit de hand verkocht is.

GRIETMAN en ASSESSOREN van SMALLINGERLAND, brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de HERFST BEESTENMARKT te Dragten, op Woensdag den 27 October e. k. en de PAARDENMARKT aldaar, op Donderdag den 28 dier maand dit jaar zal gehouden worden; dat de Loting om Plaatsen voor Kramen enz. zal plaats hebben op Zaturdag den 23 October e. k., des avonds ten zes ure, op het Grietenijhuis te Dragten, alwaar de aangaven van de juiste lengte en soort van Kramen enz. vóór dien dag in persoon of met vrachtvrije brieven moeten gedaan worden, terwijl op de onnaauwkeurige aangaven geen acht zal worden geslagen.

Dat gedurende de Kermis alle Spellen om Geld, gemaakt Zilver of Goud, de Horoskooptrekkerijen of iets van dien aard, gestrengelijk zullen worden geweerd. Dat voorts op de gewone Weekmarkten te Dragten gedurende dezen Herfst telken Donderdag te beginnen met den 3 November e. k., — gelegenheid zal zijn om Vee aan de Markt te brengen en worden mitsdien de Veehouders en Kooplieden instantelijk uitgenoodigd die Weekmarkten te komen bezoeken.

Dragten, den 15 October 1841.
Grietman en Assessoren voornoemd,
M. P. D. van HARINXMA thoe SLOOTEN.
Ter ordonnantie van dezelven,
F. S. REIDING.

GRIETMAN en ASSESSOREN van ÆNGWIRDEN, roepen door deze ten verzoeke van Kerkvoogden der Hervormde Gemeente op, de Hervormde Floreenpligtigen der Grietenij, om bijeen te komen in het Kerkgebouw te Terband, op Maandag den 25 October 1841, des voormiddags ten elf ure, ten einde alsdan:

1°. Op te nemen en bij welbevinding te arresteren de Kerkvoogdij Rekening over den jare 1839

2°. Vast te stellen de begrooting voor den jare 1841, en

3°. In de vervulling der thans bestaande en door gewone of buitengewone aftreding te ontstane vacature in het Collegie van Kerkvoogden, door nieuwe benoeming te voorzien.

Heerenveen, den 9 October 1841.
Grietman en Assessoren voornoemd,
W. H. BOURICIUS van IDEMA, *Vt.*
Ter ordonnantie van dezelven,
M. MANGER CATS, *Secretaris.*

GRIETMAN en ASSESSOREN van ÆNGWIRDEN, convoceren bij deze, ten verzoeke van Pastorie Voogden der Hervormde Gemeente, de Hervormde Floreenpligtigen der Grietenij, in het Kerkgebouw te Terband, op Woensdag den 27 October 1841, des voormiddags ten elf ure, ten einde alsdan:

1°. Op te nemen en bij welbevinding te arresteren de Rekening van de Pastorie administratie over 1839.

2°. Vast te stellen de begrooting voor den jare 1841, en

3°. Een' nieuwen Pastorie Voogd te benoemen in plaats van den Heer *H. W. de Oude*, als zoodanig moetende aftreden.

Heerenveen, den 9 October 1841.
Grietman en Assessoren voornoemd,
W. H. BOURICIUS van IDEMA, *Vt.*
Ter ordonnantie van dezelven,
M. MANGER CATS, *Secretaris.*

GRIETMAN en ASSESSOREN van BARRADEEL, convoceren mits deze, ten verzoeke van Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van den dorpe Oosterbierum, tegen Dingsdag den 2 November e. k., des voormiddags ten elf ure, in de Kerk aldaar, ten einde te delibereren en te besluiten: 1° Omtrent de wijze waarop de Gelden zullen behooren te worden gevonden, welke de, in dit jaar plaats gehad hebbende zware Reparatie aan den Kerktoren en de Kerk aldaar, meer heeft moeten kosten, dan de daarvoor toegestane som bedraagt, en des goedvindende de noodige toestemming te geven, tot het vragen van de vereischte magtiging tot verkoop ten dien einde, van aan de Kerk behoorende Rijks-Effecten; en 2° Op een voorstel tot intrekking van een besluit waarbij eene Jaarlijksche Toelage van *f* 200 uit de Kerkebeurs aan de algemeene Armvoogdij van dit dorp is toegekend. — En om daarna over te gaan tot de, in de Vergadering van Kerkvoogden en Herv. Floreenpligtigen van den 8 dezer aangehoudene vaststelling der Kerkelijke Begrooting voor het volgend jaar.

Sexbierum, den 16 October 1841.
Grietman en Assessoren voornoemd,
H. B. van der HAER.
Ter ordonnantie van dezelven,
E. J. ALTA.

GRIETMAN en ASSESSOREN van UTINGERADEEL, roepen bij deze op de Stemgeregtigde Hervormde Floreenpligtigen, van de navolgende dorpen, om op onderstaande tijden in hunne Kerken te verschijnen, en wel die van:

Akkrum, op Woensdag den 27 October 1841, des voormiddags ten *elf* ure.
Terkaple, op Donderdag den 28 dier maand, des voormiddags ten *tien* ure.
Terhorne, op denzelfden dag, des namiddags ten *een* ure; en
Oldeboorn, op Zaturdag den 30 dier maand, des voormiddags ten *elf* ure.

Ten einde alsdan: 1°. over te gaan ter opneming der Rekening van de Kerkelijke Administratie over de dienst van 1840; 2°. met of zonder Veranderingen vast te stellen de Begrooting voor de dienst van 1842, — en voorts in overweging te nemen alle zoodanige Voorstellen, welke alsdan zullen worden gedaan.

Oldeboorn, den 16 October 1841.
Grietman en Assessoren voornoemd,
W. H. LIJCKLAMA à NIJEHOLT.
Van wege dezelven,
W. A. EVERTSZ, *Secretaris.*

Aanbesteding bij besloten briefjes.

De COMMISSIE van ADMINISTRATIE over de GEVANGENISSEN te LEEUWARDEN, gedenkt, op Maandag den 25 October 1841, des namiddags te vier ure, in het openbaar, aan de minst inschrijvenden, onder nadere hoogere approbatie, aan te besteden de Leverantie der Benoodigdheden voor het onderhoud der Gedetineerden in de Gevangenissen aldaar, over het jaar 1842. bestaande in:

ROGGEN en TARWENBROOD, AARDAPPELEN, RUNDVLEESCH en RUNDVET, GEPELDE GARST of GORT, GRAAUWE en GROENE ERWTEN, GROENTENS, als KOOL, WORTELEN, KNOLLEN of RAPEN, ZURING, UIJEN enz., ZOUT, ZEEP, PEPER, AZIJN, PATENT-OLIE en KAARSEN, BAGGELAAR en LANGE TURF en STEENKOLEN, benevens STROO voor de Ligging der Gevangenen.

Die hieraan gading maakt, kome, op den bepaalden tijd, in het Huis van Opsluiting en Tuchtiging te Leeuwarden, alwaar de Condities van Aanbesteding en de Monsters, waarnaar *de Grutterswaren* zullen moeten worden geleverd, van heden af, ter lezing, gereed liggen.

Wordende tevens aan de belanghebbenden bekend gemaakt:

1. Dat deze Aanbesteding zal geschieden, bij besloten Billetten op Zegel geschreven, zonder eenige nadere oproeping.
2. Dat de prijzen in dezelve vermeld zullen moeten zijn in Nederlandsche Guldens, Centen of honderdsten van dien, voluit in schrijfletters geschreven.
3. Dat de inschrijvers hunne naam en voornamen alsmede die van hunne Borgen, naauwkeurig in de Billetten zullen moeten beschrijven, en dezelve, gelijk ook hunne Borgen, eigenhandig zullen moeten onderteekenen.
4. Dat de maat en het gewigt voor de onderscheidene Objecten naauwkeurig moeten worden gevolgd, zoo als bij de Condities is bepaald.
5. Dat er zoo wel in het Huis van Burgerlijke en Militaire Verzekering als in het Huis van Opsluiting en Tuchtiging voornoemd, eene geslotene Bus zal worden geplaatst, waarin de belanghebbenden hunne Inschrijvings Billetten van 15 October e. k., tot een half uur vóór de Aanbesteding, zelven zullen kunnen werpen.
6. Dat zoodanige Billetten, welke niet overeenkomstig het voorgeschrevene zijn ingerigt en ingediend, buiten aanmerking zullen worden gehouden.
7. Dat de inschrijving van alle deze Objecten zal moeten geschieden bij één heden, zoo als het Ned. Pond, de Ned. Kan en de Ned. Ton, uitgezonderd de Aardappelen en het Stroo, van welke de eerstgenoemde Objecten moeten worden ingeschreven bij de 50 Ned. Ponden en het Stroo bij de 100 Bos, of 500 Ned. Ponden.
8. En eindelijk, dat alle de ingekomene Billetten, op den dag en het uur der Aanbesteding, door de Commissie van Administratie, zullen worden geopend, in tegenwoordigheid van die genen der inschrijvers of van hunne behoorlijk Gemagtigden, die verlangen zullen daarbij tegenwoordig te zijn.

Leeuwarden, den 14 October 1841.
Namens de Commissie van Administratie voornoemd,
M. S. de WAL,
Lid en Secretaris.

Aanbesteding bij gesloten briefjes,

Ter levering, 1°. van zestien zware vette jonge KOEIJEN, in twee afzonderlijke afleveringen, telken male van acht stuks, op Vrijdagen den 5 en 12 November 1841, geschiedende de inschrijving op iedere levering afzonderlijk. 2°. Van vier en twintig vette spalling VARKENS, in eene aflevering op den 27 November 1841.

De Voorwaarden en bepalingen betrekkelijk deze beide aanbestedingen, zijn afzonderlijk van heden af aan, ter lezing liggende in het St. Anthonij Gasthuis te Leeuwarden, alwaar de briefjes van inschrijving vóór of op Donderdag den 28 October 1841, 's namiddags vóór één uur moeten worden ingeleverd.

Boelgoed van Terschellinger Veulens.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, Eerste Deurwaarder bij de Arrondissements Regtbank te Leeuwarden, zal, op morgen den 20 October 1841, des namiddags ten twee ure, ten huize van den Logementhouder *J. de Faber*, in de Valk te Franeker, ten verzoeke van den Koopman W. P. GOSLIGA, te Weidum, verkoopen: Ruim 20 TERSCHELLINGER VEULENS en 2 of 3 ENTERS.

Bij den Vleeschhouwer H. J. HOFMEESTER, bij de Vischmarkt te Leeuwarden, zijn dagelijks verkrijgbaar: RUNDER-HAZEN, tot 25 Cents het ½ Nederl. Pond, VERSCHE KOE-TONGEN, 65 Cents het stuk, en GEROOKTE DITO, tot één Gulden.

Verkooping van een groot, hecht en sterk HEKTJALKSCHIP.

De Notaris J. ALBARDA Hz., te Leeuwarden, zal, op Donderdag den 21 October 1841, des avonds ten 6 ure, ten huize van den Kastelein *J. Swart*, op Vijversbuurt aldaar, finaal tegen verhooggeld, verkoopen:

1. Een zeer hecht en sterk HEKTJALKSCHIP, genaamd *de Vrouw Aukje*, bevaren wordende door Schipper *Wijbren Hanzes Mud*, en liggende in de Stadsgracht achter de Kazerne te Leeuwarden, lang 18 el 30 duim, wijd 3 el 52 duim en hol 1 el 82 duim, alzoo geijkt op 79 ton, met Mast, 2 Zeilen een zoo goed als nieuw, Staagfok, 4 differente Kluiffokken, Topzeil, 2 zware Ankers, Werpanker, Ankerketting en Ankertouw; verders staand en loopend Want, Haken, Boomen, enz. Alles in den besten staat volgens compleeten Inventaris, bij Billetten breeder omschreven; waarop geboden is *f* 2756.
2. Eene nieuwe Vriesche BOOT, met Roer, Zwaarden en Riemen, bij gemelden Schipper in gebruik; waarop geboden is *f* 46.

Beide perceelen 8 dagen na de finale toewijzing vrij te aanvaarden.

Conditien te vernemen en Billetten te bekomen ten Kantore van den Notaris.

De veiling van de HEEREN HUIZINGE, letter B, nummer 51, op de Tweebaksmarkt te Leeuwarden, door den Heer *Thijs Feenstra* in leven [illegible]nd geweest, geannonceerd in de Courant van den 8 October 1841, wordt [illegible]oneel uitges[illegible]ld.

M[illegible] J. HANEKUIJK, Notaris te Harlingen, zal, op Woensdagen den 20 October en 3 November 1841, bij de beschrijving en finalen palmslag, [illegible]ens des avonds ten 7 ure precies, ten huize van *H. Heep*, in Roma aldaar, publiek, presenteren te verkoopen:

1. Eene HUIZINGE en TOEBEHOOREN, bij de Groote Sluis te Harlingen, wijk C, nos. 97 en 98, sectie A, nos. 670 en *670a*.
2. Een ZOMERHUISJE en grooten TUIN te Harlingen, wijk G, no. 130.
3. Eene HUIZINGE aldaar, in wijk G, no. 127.
4. Eene HUIZINGE aldaar, in wijk G, no. 129.

De 2de, 3de en 4de perceelen behoorende aan de Weduwe *R. Feenstra*, te Harlingen, met regt van zamenvoeging

De aanvaarding van het 1ste, 3de en 4de perceel zal vrij kunnen geschieden op den 12 Mei 1842, en van het 2de perceel op den 1 Januarij 1842, of zooveel eerder als de verkoopersche convenieert.

Alle perceelen inmiddels uit de hand te koop.

De Notaris A. STINSTRA, te Franeker, zal, op Donderdag den 21 October 1841, des morgens ten 10 ure, ten sterfhuize van Mejufvrouw *Rinskje van Klooster*, Weduwe van den Wel Eerwaarden Heer *P. J. Knoll*, te Sexbierum, publiek bij boelgoed en tegen gereed geld, presenteren te verkoopen:

Welonderhoudene MEUBILEN, HUISGERAAD en INBOEDEL, als Kabinetten, Secretaire, Bedden met toebehooren, Bed- en ander Linnen, Klok, Weerglas, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen, Theeserviesen, Porselein, Koper, Tin, Glas en Aardewerk, en wat meer zal worden aangeboden.

De Notaris C. J. JORRITSMA, te Sneek, zal, op Maandag den 25 October a. s., 's avonds ten 7 ure, in na te noemen Societeit, door continuatie, finaal verkoopen:

Eene hechte en ruime HUIZINGE c. a., staande op het best van de Marktstraat bij de Waag te Sneek, door de Weduwe *L. van Uffenk* bewoond, waarin eene reeks van jaren met succes een Koffijhuis en Tapperij is gedreven, en thans de Societeit *de Uitspanning* wordt gehouden; hebbende een aanzienlijk getal Leden, en wordende deze Huizinge overigens door derzelver geschikte Standplaats op Marktdagen druk bezocht.

Den 12 November 1841 te aanvaarden; waarop geboden is *f* 4563, en waarvan ⅓ hieronder kan gevestigd blijven.

Vervolgens alle de Vastigheden den 11 October jl. bij continuatie geveild.

Bij besloten briefjes te huur,

VOOR DEN TIJD VAN 5 AANEENVOLGENDE JAREN, INGAANDE St. PETRI 1842:

1. 2 Bunder 93 roede 95 el uitmuntend GREIDLAND, gelegen aan den Steenendijk te Sneek, bij *J. Meijer* in gebruik, *Barrewier* genaamd.
2. 2 Bunder 93 roede 95 el DITO, aldaar gelegen, bij de Wed. *J. H. Meijer* in huur.
3. 1 Bunder 46 roede 97 el DITO, gelegen in Goese Koesterhem te Sneek, bij *G. P. Dijkstra* in huur.
4. 1 Bunder 83 roede 71 el DITO, liggende in Speckhem aldaar, bij *A. H. de Boer* in huur.
5. 2 Bunder 20 roede 46 el DITO, aldaar, bij *J. F. Bakker* in huur.

De Voorwaarden zijn te vernemen, en briefjes moeten vóór den 19 November a. s. ingeleverd zijn bij den Notaris JORRITSMA, te Sneek.

BOELGOED.

De Notaris GOSLINGS, te Harlingen, zal, op Woensdag den 27 October 1841, des voormiddags ten 11 ure, in de Herberg *de Roode Ploeg* aldaar, tegen contante betaling verkoopen:

Een bruin langstaart Merriepaard, een zwart Dito, een verdekte Wagen en een ligt Kapwagentje, twee Chaisen, de eene nieuw, benevens Gereiden Voorts eenige Meubelen en Huisgeraden, waaronder een Chifonière, een Schuiftafel met Swilk en mahoniehouten Rand, een beste Staartstukklok, Spiegels, Schilderijen, enz. enz.

Aanzienlijke Verkooping van Ameublement.

Op Maandag den 15 November 1841, des voormiddags ten 11 ure, en vele volgende dagen, zal, ten overstaan van den Notaris J. G. VAN DER HAAK, te 's Gravenhage, in het Noordeinde, wijk F, no. 62, in het openbaar worden verkocht:

Het zeer gerenommeerde en uitgebreide Magazijn van AMEUBLEMENTEN, van de Heeren J. A. SCHICK & Comp., bestaande onder anderen in allerlei MEUBELEN van Mahonij, Palisander, Erable, Satijn, Amboins en andere soorten van houten; — Een groote staande Klok en Bufet en *Boule*; — Mosaïke Tafels; — Oost-Indische verlakte Kasten, Cassettes en Kamerscherm; — Met onderscheidene Stoffen bekleede Canapées, Causeuses, Confidentes, Chaises Longues, Bergéres, Fauteuils en Stoelen waaronder 12 groote Fauteuils, met 6 dito Stoelen, bijzonder geschikt voor Regterlijke of andere Collegien; — Een buitengewoon welluidend staand Weener ORGEL, met 36 Cijlinders met Ouvertures enz. uit de beste Opera's. Extra groote Fransche Spiegels, zoowel in vergulde en mahonijhouten lijsten als zonder encadrement; — Pendules, Lusters, Branches en Candelabres; — Bronze en vergulde Chenets, of galerie de Cheminée, Marmouzets en Haardgereedschap, — Savonnerie, Doorniksche en andere Tapijten, Carpetten, Haardkleeden en Traploopers; — Fransche gesatineerde en geveloutéerde Meubelpapieren en dito Randen, Zijden Franjes, Passementen, satijne en relief gedrukte Casimire toil de jouy en andere Randen; Damasten Neteldoeken, Circassiene Chitse en andere Meubelstoffen; — Mar[illegible]eren Bladen, enz.; — Zullende eene Catalogus van de voornaamste artikelen [illegible] het begin der maand November tegen betaling van 20 Cents voor de Armen, [illegible]n Kantore van voorn. Notaris te bekomen zijn, of op franco aanvrage uit de [illegible]ovincien, vrachtvrij worden toegezonden, terwijl alles gedurende de week vóór de verkooping dagelijks van 11 tot 3 ure zal kunnen worden bezigtigd.

Bij gesloten briefjes te huur,

VOOR DEN TIJD VAN VIJF JAREN, INGAANDE PETRI EN 12 MEI 1842:

Eene ZATHE en LANDEN, te Menaldum, groot 26 bunder 57 roede 95 el, waarvan 3 bunder 31 roede 20 el Bouwland, en het overige Greidland, thans bij *Tiede J. Tiedema* in gebruik.

Conditien zijn te vernemen bij JAN SCHAAFSMA, te Menaldum, en de briefjes moeten vóór of op den 20 October e. k., franco zijn ingeleverd bij JACOB of MARTEN L. DIJKSTRA, te Menaldum.

LEES HIER.

J. H. THÖNE, wonende in de Groote Kerkstraat, letter I, no. 107, te Leeuwarden, maakt hiermede aan zijne geëerde begunstigers bekend, dat zijn Magazijn thans ruim voorzien is van alle KRISTAL- en GLASWAREN, bestaande in Lamp Ballons, Lampglazen, Liqueur-, Jenever- en Wijnromers in alle kwaliteiten en vormen, voor Societeiten, voor Heeren, voor Kasteleins enz., van Engelsch AARDEWERK van onderscheiden Fabrijken, in het wit, gekleurd en gedrukt, van Apothekers GLASWAREN, SANITEITSGOED, DOOZEN, KURKEN, SIGNATUREN, ETIQUETTES enz., van beukenhouten SCHOPPEN, van Fransche, Engelsche en Duitsche PORSELEINEN enz., te veel om te noemen; alles in het groot en klein.

Voorts kan een ieder die van hem iets te vorderen heeft, zoo wel buitenlands als binnenlands, des verkiezende, dadelijk betaling ontvangen.

UIT DE HAND TE HUUR, op veranderde Conditien: Eene zeer uitmuntende ZATHE en LANDEN, aan den Swigchumer Dijk onder Wirdum, groot naar naam en faam 30 bunder 13 roede, allen beste Greidlanden, thans bij *Foppe Oebles Smeding* en *Vrouw* in huur. Conditien te vernemen bij J. G. PATER, in de Groote Kerkstraat letter F, no. 263 te Leeuwarden.

De Ondergeteekende berigt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten, dat bij hem voorhanden zijn vele soorten van nieuwe KAGCHELS en HAARDEN, alsmede KOOK- of KEUKEN-KAGCHELS; dat hij thans door overeenkomst met den Heer *A. Sterkman*, geoctroijeerd Fabrikant in Kagchels en Haarden, in staat is gesteld, zelf de bezuinigings Kagchels te mogen laten maken, door welke de vertrekken verwarmd worden door verhitte lucht en welke tevens met open en toe vuur kunnen worden gestookt.

Hij recommandeert zich in de gunst en het vertrouwen van het geëerde Publiek, met belofte eener allezins voldoende behandeling.

Leeuwarden, 8 October 1841. J. VAN DER WIELEN.

PELTERIJEN,

UITGEPAKT IN DEN WIJNBERG OP DEN WIRDUMERDIJK.

De Ondergeteekenden, Bontwerkers, geëtabliseerd te Amsterdam, hebben de eer het geëerde Publiek hiermede te berigten, dat zij gearriveerd zijn met een mooi assortiment der fijnste vervaardigde PELTERIJEN, als: Boa's, Moffen, Colies, Pellerines, Fiches, Mantilles van Satijn met bont versierd, Randen, Franjen van Bont; alsmede eene zeer fijne en kostbare SABELGARNITUUR, 7 el breed en circa 6 el lang, en nog vele andere tot dit vak behoorende artikelen.

Daar hun verblijf slechts eenige dagen duren zal, zoo kan men van buitengewone civiele prijzen verzekerd zijn.

Leeuwarden, den 18 October 1841. J. MAIJER & COMP.

PS. Nemen ook bestellingen aan.

De Ondergeteekende maakt bekend, dat hij op de aanstaande Paardenmarkt te Franeker met ongeveer 40 stuks magere VARKENS zal komen te verkoopen.

S. G. DE JONG.

Hardzeilpartij te Grouw.

Met toestemming van het Ed. Achtb. Bestuur der grietenij Idaarderadeel, gedenken de gezamenlijke Kasteleins en eenige Liefhebbers, op Woensdag den 20 October 1841, 's namiddags precies ten één ure, te laten Verhardzeilen de navolgende Prijzen, als:

1. *Eene zware ZILVEREN TABAKSDOOS, onder Veer- en andere Schepen zonder onderscheid.*
2. *Eene fraaije VLAG, WIMPEL en VLAGGESTOK, onder Jagten en Booten van 6,795 el en daar beneden.*
3. *Eene zware ZILVEREN TABAKSDOOS, onder Jagten en Booten van 5,52 el en daar beneden.*
4. *Eene dito DOOS, onder Jagten en Booten van 4,96 el of daar beneden.*
5. *Eene VERLAKTE TABAKSDOOS met SPEELWERK, onder eengang Sprietbooten, van 4,25 el of daar beneden.*

De inschrijving precies ten elf uur.

)o( )o( )o(Voor de Stads Nederduitsche School van den Heer H. M. VAMENT, te Bolsward, wordt ten spoedigste verlangd een ONDERMEESTER van eenigen rang, op een jaarlijksch tractement van *f* 200, zonder meer. Sollicitanten vervoegen zich zoodra mogelijk, en uiterlijk op den 12 November, met de noodige getuigschriften liefst in persoon bij den Wel-Eerwaarden Heer J. VAN DER VEGT, Voorzitter der Stedelijke Schoolcommissie.

)o( )o( )o(Er wordt gevraagd een VERWERSKNECHT, zijn werk goed verstaande en van een goed getuigschrift voorzien; kunnende voor een jaar vast werk bekomen. Vervoege zich in persoon bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden*.

)o( )o( )o(Men verlangt op November e. k. eene HUISHOUDSTER van middelbare jaren, liefst van de Protestantsche Godsdienst, eene Huishouding met Kinderen goed kunnende waarnemen. Nader onderrigt bij A. VAN ZUIJLEN, bij de Put te *Leeuwarden*. *Brieven franco.*

)o( )o( )o(Een fatsoenlijk JONG MENSCH, van de Protestantsche Godsdienst en van de beste Getuigschriften voorzien, zag zich gaarne op den 12 November 1841 geplaatst als BEDIENDE in eene KRUIDENIERS AFFAIRE, waarin hij eenen geruimen tijd heeft gestaan, goed kunnende rekenen en schrijven. Men zal eerder letten op eene goede behandeling, dan op een groot salaris. Brieven te adresseren bij T. VAN DER MEULEN, in het Wapen van Amsterdam te Workum, onder de letters A. B.

VERKOOPING van twee fraaije verzamelingen wel geconditioneerde BOEKEN, in onderscheidene Talen en Wetenschappen, waarin vele voorname Werken voorkomen; alsmede eene PIANO-FORTE. Hetwelk alles zal worden verkocht op Woensdag en Donderdag den 3 en 4 November 1841, door en ten huize van F. HOLTKAMP, Boekhandelaar te Sneek, ten overstaan van den Heer Mr. J. J. WIERSMA, Notaris aldaar. De Catalogus is voor 10 Cents te bekomen.

*** De Boekhandelaars J. C. SEPP & ZOON, te Amsterdam, hebben alom verzonden:

1. BULWER, ATHENE, *deszelfs opkomst en val, in verband met de Letterkunde, Wijsbegeerte en het Huisselijk leven van het Atheensche Volk*, uit het Engelsch, eerste en tweede Deel . . . . *f* 6,30.

De naam des Schrijvers, en de wijze waarop hij zijn uitnemend Onderwerp behandelt, verbieden alle aanprijzing.

2. BIJDRAGEN VAN BUITENLANDSCHE GODGELEERDEN, ter vermeerdering van Christelijke kennis. Eerste deel, twee stukken . . *f* 5,00.

Dit, niet alleen voor de beoefenaars en voorstanders der Godgeleerde Wetenschappen, maar voor ieder die gaarne eenige oogenblikken van zijne dagelijksche bezigheden afzondert tot het lezen van Godgeleerde Geschriften, zoo belangrijk Tijdschrift, zal om de drie maanden met een stuk vermeerderd worden. Hetzelve werd buitengewoon gunstig beoordeeld in *Waarheid en Liefde* 1841, derde stuk, en in *Godgeleerde Bijdragen* 1841, vierde stuk.

3. VAN HALL, FLORA BELGII SEPTENTRIONALIS, 2de deel 2de stuk, *Plantas Cryptogamicas Continens*. De Korstmossen en Wieren . *f* 2,60.

Bij den aanvang der Botanische lessen, rekenen de Uitgevers het niet ongepast de aandacht der Botanici voor dit vervolgstuk in te roepen. Van de vorige stukken zijn nog weinige komplete Exemplaren te bekomen. Eerste deel 3 stukken, *Plantæ Phanerogamicæ* *f* 6,70. Tweede deel 2 stukken, *Plantæ Cryptogamicæ* *f* 5,00.

4. THOLUCK, ZONDE EN VERZOENER, uit het Hoogduitsch. Van het oorspronkelijke zijn reeds zes drukken verschenen, allen bij het leven des Hooggeleerden Schrijvers. . . . . *f* 2,20.

*** G. PORTIELJE, *Boekverkooper* te Amsterdam, geeft uit en heeft alom verzonden:

I. RICHELIEU, een *Historisch Romantisch Tafereel, uit de zeventiende Eeuw*, door G. P. R. JAMES, naar het Engelsch. Drie Deelen compleet, met gegraveerde Titels en Vignetten . . . . *f* 8,10.

Dit Historisch Romantisch Tafereel, uit de laatste Regeringsjaren van LODEWIJK XIII, kenmerkt zich door allerbelangrijkste gebeurtenissen, waartoe de daden van eenen schranderen maar tevens listigen en tirannieken *Richelieu* niet weinig hebben bijgedragen.

Ongetwijfeld zal dit Werk met de grootste belangstelling gelezen worden.

II. DE BROEDERMOORDER, naar het Engelsch van G. P. R. JAMES, 3 Deelen met gegraveerde Titels en Vignetten . . . . *f* 8,90.

Dit Boek is in onderscheidene Vaderlandsche Tijdschriften, ALLERGUNSTIGST BEOORDEELD: Recensent zegt onder anderen, in het Letterl. Maandschrift voor 1841 no. 9, „WIJ PRIJZEN DEZEN ROMAN ONVOORWAARDELIJK AAN, OUDERS MOGEN HUNNE KINDEREN, „DEZELVE GERUST IN HANDEN GEVEN."

III. NOUVEAU CHOIX d'une centaine de FABLES, à la portée de la Jeunesse; avec des critiques littéraires et des explications morales, pour former le goût et le coeur de mes jeunes Compatriotes, par G. ENGELBERTS GERRITS. *f* —, 60.

IV. F. NOSSELT, Algemeene Geschiedenis, ingerigt voor Jongelieden, bijzonder voor aankomende en volwassen Meisjes; naar de vijfde veel vermeerderde en verbeterde Hoogduitsche uitgave vertaald; door Mevrouw de WedUwe A. B. VAN MEERTEN, geb. SCHILPEROORT; vier deelen compleet. *f* 15,30.

V. Nieuwe onfeilbare GENEESWIJZE van de JICHT en het Rheumathismus; benevens eene aanwijzing van de vereischte en noodzakelijke Leefregelen, welke bij deze ziekten gevorderd worden. Bepaaldelijk voorgesteld aan hen die aan dezelve lijden; door A. F. GORDON, Professor en Doctor in de Geneeskunde te Londen; uit het Engelsch, naar de *vijftiende* uitgave. *f* —, 70.

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.